

జలగా-మనిషి

బ్రాంచి మేనేజరు కారాయణగారి ఆకాశావరణానికి శేఖరానికి కోపం వచ్చింది. ఆతని కోపాన్ని దిగమింగుకోవలసివచ్చింది. ఏం చేస్తాడు, పేదవాడికోపం వెళ్ళుతుంది.

కాని పద్మిణి కోపం దిగమింగుకోవలసివలసిన అవసరం ఏమీ లేదుగా! అవిడ శేఖరాన్ని "అసహనానికి అక్క" అంటే అర్థం చేసుకోని సానుభూతి చూపించలేకపోయింది. "ఏమిటండీ మీ బ్రాంచి మేనేజరు కారానం? ముప్పాళ్ళలా చాకిరిచేయించుకుంటూ కూడా ఈ చేరికొందిందలా పట్టుకుపోవడం ఏం సోగం?" అంది.

"ఏం చేస్తాం?"
"ఏం చేసా పేమిటండీ, వాడికి నాలుగు దారి మీకేనా ఉందా. అంత పట్టుగా లేకుండా పోయిందేమంట! ఎవరు తిలుపు కొట్టివా తిట్లకొకల కొంపనాబటి పట్టుకుపోవడం. లేకపోతే ఏమయ్యేటూ?"

"లేకపోతే ఆయన చెయ్యి వాపనే జాపనూ," అన్నాడు శేఖరం.

అతను ఇంటా రెటా కూడా ఆఫీసునకి జవాబుదారీన మాట్లాడితేనే నోస్తుంది పద్మిణి మంట.

"జానడు, అసలు ఏం తి నే నేస్తే మీ కోర్కె. మీరే అతని కా అలసిచ్చారు. మిగిలినవారేం దీర్చి లేక ఆయన పట్టు తివడం లేదంటారా? మీ అన్నయ్యగారింటి పక్కన ఉండే రామారావుగారి కెళ్ళాన్ని కనుక్కుక్కా నేస్తే. ఇంకెవరిమీదా ఇలా విత్తివసారీ లేదులే?" అంది పద్మిణి.

శేఖరం మాట్లాడలేదు.

అతను మాట్లాడలేదు.
బ్రాంచి మేనేజరు కారాయణగారు శేఖరానికి వివేకం లేదేమిటి అన్నగారి కొడుకు. దూరపు సంబంధం అనేకాల తర్వాత వెలుక వెలుగు కలిపవచ్చు శేఖరం ఎంకు కేవల మంచినది ఆయన్నీ చూశాడు. చూసి సంకుకు ఆయ్యో అని కారాయణగారు సమయం చూపి తను చూసే వలసిన మాటలు నాలుగు రోజులు గానీ చెప్పాడు. చెప్పి సంకుకు శేఖరానికి పట్టెంది. ఉన్న ఊళ్ళో నూటముప్పయి రూపాయల ఉద్యోగం దొరికింది. వేగగా చుటం ఆయనకుంటే కారాయణగారి చేరికేం చే దొరికింది.

"ఓహు ఆ రైల్వే పాటు కొరలో పనిలో లోటుపాట్లొచ్చినా నేను సరింతుకు పోతాననే, అది కారాయణగారు నామీకూడా ఇచ్చారు. రెండుమాడుపాత్ర అయిన నూచించగా త్రవ్వగా వికీ ఆర్థిక రాకమునుపే కారాయణగారింటికి నత్తల బస్తా వోటి, ఒక చింతచెట్టు కర్రలూ వదిలించుకున్నాడు శేఖరం. నత్తల లోటి కర్రలూటి కొంత పిడచిరిందిగదా అని సరిత్రవ్వకున్నాడు శేఖరం దంపతులు, ఏదో అలా అనుకోవాలి గాబట్టి.

అంతలో పిడచొదిలే రాగానే త్రుణు.
శేఖరానికి సంకలలో వచ్చిన తేమి తేమిలో అన్న కారాయణగారు తెలుగుకు క్షామం. చూచింది తా, చుటూ చింతచెట్టు కొరడా. రెండు మాడకలాల కలవకంది

చూచి, ఇంట్లో ఆయన కొబ్బరిచెట్టు, దొడ్లో ఆవు బాడలునూ.

మొదటే దాది చూచి దొడ్లోంచి బుర్రెడు పళ్ళు "పిల్లలంటా" రని శేఖరం స్వయంగా పట్టించుకొన్నాడు. అంతే.

అక్కణ్ణి ఏదికావలసివా వారకలురు చేసేవారు.

ధాన్యపుంటు ముగ్గురు బస్తాల కెక్కించిన ముడ్రోవాడు శేఖరాన్ని ఆయనవ్వర వాకా ఆఫీసులో వుంచేసి గదికి కలువెట్టారు కారాయణగారు. ఆయన విషయాల తెలిసే నిలబెట్టి ఏదో పెద్ద రిజిస్ట్రు వాకే చేయడం మొదలెట్టాడు. అనక రమ్మని సంజ్ఞచెశాడు.

"మరేం లేదు, కొత్త ధాన్యం నూన్య రెట్టెక్కాయి. ఓ రెండు బస్తాలు చక్కగా కొనిపెడతానీ—"

"ఊ" అన్నాడు శేఖరం.

"నత్తల సేద్యం చేయించు వచ్చావు ననక ధర కట్టు మోసం లేకుండా తెలుసాయనీ—"

మళ్ళీ "ఊ" అన్నాడు శేఖరం.

"బస్తా ఇంకెవోక్క రూపాయ అయి దివాల... ఏన్న రేడియోలో కలుటూంటే ఆహా, అనుకున్నాను."

శేఖరానికి నవ్వొచ్చింది. ఆ తరువాత "ఏన్న బస్తాలు వేయించుటూరు, ఇంటి కేవారీ?"

"అర ఇంటికే—అందాకా వాలక బస్తాలు వేయించు. అనక చూసుకుందా" అన్నాడు కారాయణగారు.

అనుకోడమే గాని రేడియోలో చెప్పిన ధరకీ ఎదిరెనా యిస్తారా?—తనే ఇచ్చాడి తన దగ్గరున్నా యనీ, చక్కగా అంతే తనే ఇస్తాడనీ. తనకేలే డబ్బు కడివ ఇప్పుడివ్వక్క రేదనీ తెలిసి అడిగాక తెలుసుకొని నాలుగు బస్తాలు తోలింక కర్కాను శేఖరం.

ఓనాడు కర్రలైవా వచ్చాయి. బజారో కర్ర నమ్మకమైంది దొంగల రేడుటూ, శేఖరంగారి వోట్లొది నోమాది చెట్లో చింతచెట్లో కొట్టించునూ, ఒక రెక్క జానుకుంటూరు అయ్యగారు. కారాయణగారి భార్య కలురంపింది.

ధర రెక్క జానుకోవడమంటే శేఖరానికి, పద్మిణికి తెలుసు.

"అమ్మాయికి సమంపం కుగురై అల వేయస్యాయికి పాతిక కొబ్బరికాకా కొడతామని మొక్కుకున్నాం. శేఖరం రిటో చెటికి వున్నాయేమో దింపించి తీసుకుర"మ్యని ఎకోవాడు బండ్లక కలురూ.

చెటిక్కే వాటి వాడి నగల్లోనూ నలుకు మరీ వొచ్చాడా బండ్లారు.

"ఎవరింట్లోనో తెచ్చిన కొడుకొడిలే మొక్కు చెట్లకుందిటండీ?" అని పద్మిణి—

ఆ వేళే శేఖరం క్షేల్లులో అన్నీ కిరాతలే. క్వార్టర్ల బ్రాగ్గే రిలక చాలంత పేట మెంటూ తిచ్చే. కేర రాఫీసుకి సంపనలసిన పేట మెంటూ కొక్కరి దిక్కిరిగా ఎవరన్నా తిచ్చా చేసారా!

నోగు మెడపలేకు శేఖరం, చివినాడే.

"చుట లొచ్చాడు; కిళ్ళో పాడక కటం లేదు" అంటూ చెంబు పట్టకా బండ్లారు. కారాయణగారి విగ్రహం రంజేసి రోజుల కొసారొచ్చి "వేదాధర కాసిందమ్యాయ్," అనో, "కుక్క"

బద్దు మా పెరలో వెయ్యమంటే వెయ్యంక." అనో "అబ్బ, ఏం రెండకాయలే, ఎవ్వనవ్వ లాడిపోతున్నాయ్," అనో అంటూనానాడు కూరలూ పట్టుకుపోతుంది.

"పిన్ని గారూ, నాకుంకొలంపూల బండ్లొక నోసారి పంపినా వుండురూ, నీళ్లు పోస్తాడు పాడులికీ..." అంది పద్యక్షిణాడు.

"అర వాడి కక్కడ తీరుతుంది లేవీలీ. తీరినా ఆ లంఖణి రానిస్తుందా? ఎంతసేపూ అట్లీనుకీ ఇంటికి తిప్పి చంపుతుంది వాణి. అయినా ఈ కొనిందిచారెదూ, నీకొ, పిలా పీచూ లేయ. రోజాకీ రెండు కొయలు చొయ మీబుడ్డి బుడకునీ కొయకపోలే కొప్పరికొయలుండనే వున్నాయ్. పప్పేనీ ఒంకుకుంటే కొప్పరికొయలాటి కూరెడి?" అంటూ చక్క పోయింది వానిది.

అవిడ తనిడ్డే మార్పణఖ అంటుంది. తనివి అవిడ్డే లంఖణి అంటుంది. ఈ అనునయాసి పద్యనారాయణ గారిని రావణాసురుడెంది.

ఇంట్లోంచి అన్నీ పట్టుకుపోవడంతో ఆగిపోలే బాగానే వుణు.

కేఖరానికీ సుబ్బారాయణుని ఓ అమ్మ గాడున్నాడు. ఆయనవూ మూల్లూ మేదూ, కేఖరానికీ 'ట్రాక్టో' చేసి కూతుర్నీ కొడుకునీ ఆయనడగం దబ్బిక్కని ఏర్పాటు మీద ప్రయివేటుకీ పెట్టారు నారాయణ గారు. "పిల్లలు పెవారేంటే గొప్ప సిగుపకుతున్నా రోయి, ఆ మాత్రా రావు మేకడమా నేనా, అతి నాడపిలల కేపు అదోలా యా వదిలి మా అమ్మాయి సంపెయిన్ చేస్తోంది. అంకు కని మీ అమ్మ య్య గారిదిగిరి ఈ ఏర్పాటు నువ్వు చేవాకని ... పానీ వాణి ఇంకోరోజికి పంపుదామా అంటే అది వూరుకోనే తిమ్ముడు నాతో లే వుండాఅంటుంది..." అన్నారాయన. కేఖరం ఏదో అన్నాడు అది ఆయనకి తిందానతానే—

★ జలగా మనిషి ★

“శేఖరం, మీ నారాయణగారి కేతరి తేరిరా?” అన్నాడు సుబ్బారాయణుడు.

“అయినా, మాడువోంద లీరై అన్నయ్యా.”

“పిల్లలకి దబ్బిచ్చి ప్రయవేటు కూడా చెప్పించుకోలేదుట్రా అయ్యో? ఏంచేస్తాడో తేరిం అంతానూ?—ఫీ! ఇది మరీ అవ్వా యంగా వుంది. ఏమిటా నువ్వెంతలా లాంగి బోయేవు; నాకు తెలికడుతానూ?”

“ఏమిటో అన్నయ్యా—ఆ దిక్కుచూ రిన గ్రహం నాతోటి సరికే దుకుం ద నకుంటే, మీ అందర్నీ పీక్కుతెటోంది—” అని విచారించాడు శేఖరం.

“అత్తయ్యా నువ్వలా ఇదవకు...నెవరిది నే నేం పోకోసం చేరేకేమ పడక్కరేదుగా,

ఒంట్లో బాగాలేదా?

సారిడన్

వెద్దవారికి వాయసు
 * నొప్పిని బోగొట్టమ
 * వికారాల నివృత్తమ
 * శిశువహము నివృత్తమ
 12 వయస్సు వరకు
 విత్తక రిపిన్యూటర్లు; వాల్టన్ లిమిటెర్

1951

వారిద్దరికొండుల వాళ్ళూ వాదించువ్వాడు. వాళ్ళతోబాటే వీళ్ళూ వుంటారు. దానికే ముందిగానీ, ఊరికి సంగతిడిగాను.”

“ఒకరోజున పద్మాశేఖరం ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఉద్యోగంకోసం ఆయన దగ్గరికి వెళ్ళడం దగ్గర్నుంచి ఇనాళ్ళిదాకా మొగుడు వాళ్ళకి అంకితమెపోయి ఈ ఒక్కచూరిన నూట ముప్పయి రూపాయలకోసం ఇలా హైరాణాపడిపోయి తారినోడి అయిపో డం పద్మాశేఖరం సచ్చలేదు. ఇంతకంటే చాలాన్ని దగ్గరుండి నేరీ చేయించుకుంటే గడవకపోడు.

“నెల్లొళ్ళు నెలవైవా పెడుదురా!” అంది పద్మాశేఖరం.

“శేఖరం నెలవు నారాయణగారు రిక మెండ్ చేశారు. అంతేగాదు. ‘ఆయన వొస్తాయన్న ఆశతో’ అతిన్ని రిరీవుకూడా చేశారు.

“చూడూ, చంటివాడికి చూరిళ్ళు దొర కడంలేదు. మీ ఆవుని నూయింట్లోకే పై య్యించు, నువ్వెలాగా మీ ఆత్మారంటికి వెళితానంటున్నావు గాక—ఈ నెల్లొళ్ళూ బోయాక మళ్ళీ మీయింటికి తోలించుకుం దువుగాని” అన్నాడు.

“అయి,” అన్నాడు శేఖరం.

“ఎందుగడి వుందారి గానోలు, అదీ పంపించు, కళ్ళంలొంచి.”

“అయి.”

“మీ పాలికాపుతో చెప్పి; పెరటివేపు వేసేతాళం నూ యింట్లో యిమ్మని. కొబ్బరి కాయల్ని, కూరగాయల్ని—ఆవసర మైతే తీసుకుంటాను...ఇక?”

“అలాగేనండి.”

* * *
 ఫుట్టింటికి వెళ్ళే పద్మాశేఖరం చెయ్యి.

వాళ్ళివ్వావూ గారితో అవుచూ, అప్పచూ ఈయన ఆఫీసు (బ్రాంచి మేనేజరు రావణా సురుడి దురంతాలు అన్నీ రిబోరు చెనేసింది.

నారాయణగారు లక్ష్మీయ్యగారికి ఏదో దగ్గర బంధువే, అయినా ఇందులో ఆయన కలగజేసుకు నే దం కనిపించలేదు.

“బానే నీ నెల్లొళ్ళు పాలు తెచ్చుకోవ్వాడు గా! ఆనకచూసుకోవచ్చు,” అన్నాడాయన తాపిగా.

“ఏం తెప్పించుకోడం నాన్నా! వారం రోజులు! అయ్యేపోయిందా, ఇక ఇరవై రోజులుండి పట్టుమని. వెళ్ళివెళ్ళిగానే ఆవుని తోలమని కబురు చేశామనకో, అయ్యో, ‘పిలాడికి ఆపాలతప్ప మరో ఆవుపాలు ఎచ్చ డంలేదోయి. రోజూ చూకో చెబుడు పాలు పంపినూ వుండు’ అంటూ తెలారసరికి అక్కడ చెందిచ్చి బంట్రోతుని తోల్చాడు.

ఇనా అక్కడేంచి ఆవు వేదా మువవి, పాత పెరుగు వాళ్ళీనూ, అంది పద్మా—

లక్ష్మీయ్యగారు సవ్యాస, “ఆ లా ఎందుకువుకుందిగానీ—” అని.

“అయ్యో నేరేస్తే నమ్రపు వాళ్ళూ ఆయన్ను చూచు—మొహం వుంది, అదంతవై ముగ్ధు నే నేంనుకు. ఆయనదగ్గ రీయ ఎంకూటాడు. ఒకసా రేమయిందనుకున్నా. మొవల పట్టుకెళ్ళిం పాలుబుప్పల దావ్వా నీకి దబ్బిచ్చేతెదవి అక్క నుకోదీనూ రెంకొం దికి రి దావ్వా నికక బుగు రా గ కి ఈమనో పక్కకి తోనేసి నేమయింక కెళ్ళి, ‘దావ్యం రేవులు, ధర మందికి అమ్మకారం అని చెప్పవోయి’ అలా మ ఆతరవారే మాడు పాలును నోవోకో ఈయనరాసిం కాయితలన్నీ తిన్నేం అనేవో యకొంట్లన్నీ తిప్పటా. రోజూవొ తి పదిపదికొండుదాకా ఆఫీసుక రేళ్ళు, అతి పద్మా గబగబా.

“అవునటోయో?” అన్నాడు లక్ష్మీయ్య గారు.

శేఖరం తీరుబాలుగా “ఆ బానిసయ్య, మీ అమ్మాయికన్నీ భూతిద్దంలొంచి చూచి నల్లవుపడతాయి,” అన్నాడు.

“ఊ! నకోందూరుకోండి. చెప్పకోవచ్చి సిగ్గునొందక ఇంకా ఇక్కడికూ నా ఆయన్ని చెప్పేసుకురావడం ఎందుకూ!— నేనన్నదాలో ఒక్క అతిరం ఆయనం చెప్ప నాన్నా!” అంది పద్మా—

“వాడికిన్ని పేకిళ్ళు ఎలా వచ్చాడూ అని చూస్తున్నాను. చిన్నప్పుడు నుక్కా అన్నీ చేశోలూ, బాడిగారులూ వొక్కేం రోజూ ఇంటికిపోతూ అందించేత తిమ్మ తిని బోయేవాడు. అలాటివాడుగూడా మేం గడుసుతంం వేర్పాడవ్వమట.—”

“అతి నే కాదునాన్నా, వాళింట్లో మేం పిల దగ్గింబీనూ” వాళ్ళొక్కయ్యగారు వాళివిదా, అందరూను, ప్రపంచం కి కిందులైపోయి, వీరికి వుద్యోగాలుపోయిపో సరే, దారివోడి చేసి బతికేస్తారువాళ్ళూ వాళ్ళూ,” అంది పద్మా.

“బానిసోపని చెయ్యకూడదు బోయో! ‘ఏంలండి?’”

“ట్రావ్వు గకి ఎవ యి చెయ్యి—”

“అత్తే—చెయ్యరండి—”

“వీరి చెయ్యకవ్వరనకో—కాక హైద్రాబాద్ వెళ్ళి డైరెక్టరాఫీసులో నే తెలిసితనున్నాడు, అతనిద్వారా ఏమన్నా సాధించుకోగూడదా?”

శేఖరం ఆలోచిస్తున్నాడు.

అతను ఊర అనడం, అని పద్మా చా చిప్తోంది.

“ఏం? ఇవంలేదా?—ఆయన్ని వెళ్ళ వుండలేదు, నాకు తెలుసు.”

“బుబ్బుల్లా—వుండు పద్మా—”

మరి చిన్న పిల్లల పోతున్నావ్, అతన్ని ఆలోచించుకో నివ్వవూ? ఇప్పుడే బండెక్కయి మంటావా యేమిటి?—భలేదానికే—” అని లక్ష్మయ్యగారు మందలించగా పద్మ పూరుకుంది. మరి కాసేపట్లో అక్కడించి వెలిపోయింది.

* * *
 కేళరం కలవయిపోయింది. ఆరన్న రాక పోదాన్ని ఇంకా పాతి అక్షినులోనే పని చెయ్యవలసివచ్చింది. ట్రాన్స్ఫర్లు కొయితాలు వోసాయని ఎదురుచూస్తున్నాడు.

గుమా రోక వారంరోజుల్లాకా వారాయణగారు దేనికి కబుర్లు పెట్టడం లేదు. కేళరం తను బదిలీకి దరఖాస్తు పెట్టాకోడం ఈయనకి తెలిసినదేమీ అనుకున్నాడు. సెలవులో వుండడాన్ని ఆ దరఖాస్తు డైరెక్టరు గారాఫీసులో స్వయంగా ఇచ్చేశాడు. అది దూర్చి మీది వుంటే ఈయన ద్వారా వెళ్ళవలసింది. ఈయన ఎలాగూ కానివ్వడు. ఇప్పుడు తన ట్రాన్స్ఫర్లు కొయితం ఈయనకి గాని రిఫర్ చేశారేమీ అని ఓవిధంగా అంకు గానూ వుంది; ఓవిధంగా మొండి ధైర్యమూ వుంది. తన ముసలూ విన గుం చూపించడం లేదు. ఈ వాలుగు రోజులకీ మామూలుగా వుంటేనే మంచిది, అనుకున్నాడు కేళరం. కాని ఏదో కిక్కి అతన్ని పూర్వంలా వినయంగా ఉండనివ్వటం లేదు. తను డైరెక్టరు గారాఫీసులో చేసిన ఏర్పాటుల అతనికి ఇనా వారాయణగార్ని లెక్కచేయవలసిన అవసరం లేకపోయింది. చేదానునుకున్నా చెయ్యలేక పోతున్నాడు.

ఓనాటి సాయంకాలం క్లబ్బునించి ఇంటికోచ్చేసరికి పద్మ గొంతు బైటికి వినిపిస్తోంది. “ఆవు ఉడికి పోయిందోయ్. రాత్రి పూట అసలు ఇన్ని ముక్కలకూడా ఇవ్వడం మానేసింది. అయిన గారు తాగటానికి—మాకావుగా, ఇప్పుడే పావుకేర పాలుపోసి వెళ్ళింది పాలమనిషి—” అంటోంది ఎవరితోనూ.

వాడెవడో కాదు. యనుధర్మరాజు అంటోను.

“అవునండమ్మగారూ, చూసినాను,” అంటూ వాడు మెట్టుదిగి వెళ్ళిపోయాడు.

లోపలికి రాగానే “మళ్ళీ ఏమిటి?” అన్నాడు కేళరం.

“ఇంకేముంది, మీ వారాయణగారి వాడి. పాలకోసం చెంబిచ్చి పంపాడు.”

“పాలు కోన్నా సంటా వేమిటి నువ్వు?”

“ఆ నేనెందుకు కొంటానూ, నూని మనిషివా డొచ్చేసరికి గుమ్మందిగి వెళ్ళింది. అది పాలమనిషిన్నాను.—మీ ఆర్డర్లు కున్నా వోచ్చాయా?”

“లేదు.”

కొక్కు కడుక్కోడానికి నీళ్ళినూ తద్ద “ఇవారీ మీరు రాసిన అక్షిను కొయితా”

లన్నీ తప్పేనా?” అన్నది.

ఇలా ఇంట్లో వాళ్ళకి అక్షిను, అక్షిసరుకి ఇల్లా అవ్వమెటోయి తను దిగమింగుకున్న సంగతులు మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పకోడం కేళరానికి చాలా అసౌఖ్యంగానే వుంది. కాని ఏం చేస్తాడు!—ఇంకెన్నాళ్ళులే...

ఆరోజు వుదయం వారాయణగారి పని మనిషి కూరలేమన్నా వుంటే పంపమన్నా రమ్మ అంటూ వోసే దానికి దొడ్డంతా చూపించింది పద్మ. చూపినూ “చూకానే గం. నెల్లొళ్ళు తాళం యిచ్చామ, మనిషి వున్నాడుగదా కాస్త చూడొద్దూ కూరలు కాస్తే పట్టుకోలేమేగాని కొంచెం నీళ్ళు పోయ్యడమనీ, పశువులు కుమ్ముకుండాచూడ మనీ వుండెక్క లేదులే!—ఓనాడు తాళం చెయ్యకుండా వాళ్ళ బంట్రోతు వోడిలే కాట, దొడో పోతులు బొంబడి సర్వవారసం చేసేశాయి. అనుకుందామంటే బొలగాడు.— ఇదుగో ఇల్లారా, చెండకొయ లన్నట్లు స్నాయి పట్టుకోళ్ళు” అంది.

చెండకొయలు మొత్తం ఎనిమిదివున్నాయి.

“ఇయిగోనమ్మ— ఇయి మాత్రం ఆరటి కేనుకుంటాతమ్మ గంపెడు ససారం. మీరే విపులుకులో నన్నా ఏసీనుకోండి,” అని గంగమ్మ అని అక్కడపోసింది. కాని పద్మ తీసుకోలేదు. “చూవారు బహర్షించి తెస్తారేవ, పటకుపో, దొడో కూరలు మరో నాడు వొండుకు తిన్నానూ ఏమిటి?” అంటూ దానికే ఇచ్చేసింది.

ఆ మూడోనాడు వారాయణగారు కేళరాన్ని కేకసి “ఏమిటోయ్ నికేమిటో?” అన్నాడు.

“తేప్పి, ఏముందండీ—” అన్నాడు కేళరం.

“వెయి వేట్టు చేదిలే మేద్దర్లని పట్టుకుంటున్నారటోయి.

“అలాగండీ?”

“నువ్వీ మధ్య మీ అన్నయ్యగార్నికలక లేదుటోయి?”

“తేప్పి, ఏదండీ—”

“ఇవారీనించి పిల్లల్ని కావొడ్లకికాట్ట అయినా!”

“కనుక్కుంటాండీ.”

“కనుక్కోడం దేనికి లే—నిజంగానే పట్టుకుంటున్నార. నేనూ విన్నాను—”

“అయి.”

“ఒవాలాచేసే బావుంటుండేమో.”

“ఎలాగండీ?”

“ఏదో ఈపరికూ లాకటి దగరికోచ్చేయి గదూ, అకంటిన్యూటి తప్పించేసే పిల్లలు ఆవొచ్చిన ముక్కలకూడా మరిచిపోతారనీ— నువ్వేం అనుకోసంలే చెప్పాను.”

“వూ(వూ. అనుకోదానికేముందండీ—”

“ఏంలేదు. నువ్వు. పొద్దుటే వోగంట చెప్పిపోతావుండు— ఏవో ఎలిమెంటరీమేథ మెటిక్సు అవేగా! చెప్పగలవనుకుంటాను.”

“చెప్పలేక పోడమేంగానండీ— కొంచెం కేర్సుగోవాలి ముందర.”

“ఏమిటోయి మరి చెప్పావు, నిన్న నెంన్న

అనాడె ఇలా ఉంటే :

★ జలగా - మనిషి ★

బొచ్చావు కూర్చోంచి. నాకేం జ్ఞాపకం లేదనుకున్నావుటోయ్, నువ్వువరువుకోడం, ఉద్యోగానికి రావడం - అంతా నిన్ను మొన్న గడుటోయ్?"

"ఏం నిన్ను మొన్న సార్ ఉద్యోగం మాజేస్తా, కాలేజీలోనూ నాలుగేళ్ళా మొదలె ఏజేకేయిపోయిందండీ - ఇప్పుడింకా జ్ఞాపకం ఎక్కడలేదండీ. నేర్చుకోవడమే మర్చిపోయాను. అందులో ఈ ఆఫీసులో తల దూర్చినంతరవాత మొదట చిత్రిక పట్టికలు ఇవ్వడం వరువుగా బిబోయా, మొదటి బోతుం కండీ."

"అబ్బ, అబ్బ - చాలా చెప్పావే!"
 "బోనీ మీరంతగా చెబుతున్నార గనక ప్రయత్నిస్తానండీ. రెండునూడురోజులు."
 "అలాగే కానీ -"

మొదలెంపొడవ ధర్మంగానే కూలాడా వనుకున్నాడు శేఖరం. రేపట్టుంచీ బాదుటే మర్చిపోయాను. ఎలాగేనా నారాయణగారు కార్యనిర్వహణకు. తనచేత ఆవుననిపించేడు. - ఏమేనా ఇది ఎన్నాళ్ళో సాగనిద్యమండదు. గుంట నిధికి తిప్పి పెద్ద పెద్ద లెక్కలూ తెగని లెక్కలూ ఇచ్చేసి ఏదో చదువుకుంటూ గడిచే ప్రేసరి - ఎలాగేనా వాళ్ళింటికేళ్ళడం, అక్కడ భజనా. - కానీలే! పదిలో వదలొండు.

"నవ్వేదో ట్రాన్స్ఫర్ కి పిటిషను పెట్టిన

టున్నావు, మొన్న రేపులో వున్నప్పుడు, - అది రిటర్ను వొచ్చింది. నాతో చెప్పలేక బోయావుటోయ్, నేను ముందే చెబుకున్నాకే కంపెనీ ఇంటర్వ్యూలో నిన్ను ఉన్నప్పుళ్ళోంచి కదపరుగా!" అన్నారు నారాయణగారు.

విడుదలపడడం శేఖరం ఎప్పుడూ చూడలేదు. కానీ ఇప్పుడీ వార ఆరనికొచ్చిన మొదటి రోజుకే జ్ఞాపకానికొచ్చింది.

వారంరోజుల అట్టి నారాయణగారు చూసిన చూపులకే ఆరం బోధపడింది.

ఇప్పుడేం సాధనో? ఇంకా ఈ యే న మామూలు దాడి నిరాటంకంగా జరుపుకుంటాడు. తను మనపట్లాగే సరఫరా చేస్తావుందాటి. చాలా ఆవ్యాధిగా వుంది.

ఏదో చెప్పేసి క్లబ్బుకయినా వెళ్ళకుండా ఇంటికొచ్చాడు.

"ఏమండీ ఆరంబు వొచ్చాయా?" అంటూ ఎదురొచ్చింది పద్మ -

"ఏం ఆరంబు పాడు - అంతా తయరూండి, అంటూ చరికిలపదాడు శేఖరం.

"అలా నిరుత్సాహపడిపోతారం, - వొక్కొక్కటే చాటుకొస్తున్నాంగా, వొస్తాయిరెండి వెళ్ళారంబు మరీ నాలుగు రోజులూ. మనిషిమా ఏమిటి," అని సమదాయింబోయింది పద్మ.

శేఖరం కూటాడలేదు.

"నేనో తమాషా చేకాను చెప్పావా?" అంది పద్మ - శేఖరం నిరుత్సాహంగావుంటే ఆవిడికి తోచదు.

"తమాషలాగానే వుంది. కాళ్ళు గడుక్కుండి నీళ్ళియ్యి." అంటూ బూటుతీసి పంటాం నివ్వకొని లంకీ చుట తట్టుకున్నాడు శేఖరం.

"మొన్న మధ్యాహ్నం వూసు పోక మీ అన్నయ్యగారింటికే ఆయనో చెప్పాను - మేమరు ప్రయోజనాలు చెబితే పట్టుకుంటున్నారన్నదీ తోటి. ఆ నారాయణగారి పిల్లల్ని చూసిపించేయను. వాళ్ళని ఇజాబ్ నింపి రావొద్దని చెప్పేర. వాళ్ళు రావడం మానేకార కూడానూ," అని ఎంతో వుత్సాహంగా చెప్పింది పద్మ -

"మానేకారా, భరేవువకారం చేకావు కాకు. ఇవారేపట్టుంచీ పిలల క్రాకేమే తప్పింది. నన్ను రోజూ వోగంట చెప్పి బొమ్మన్నాడాయన," అన్నాడు శేఖరం విసుగా.

జరిగిందంతా విని పద్మ ఎంతో సొమ్ముకుంది. "వారపాటుచేసి మీ మనస్సు కక్ష తేట్లా నండీ, ఏం చెయ్యమంటారు చెప్పండి, మీరు పడుతున్న కాధలుచూసి ఏదో చేవానుకుని పప్పులో అడుగోకాను," అంటూ కుమించమని అడగ

లేకపోయిందికూడానూ.

"ఏం చేస్తాం? నువ్వు నేను కలిగిన వూరడించుకోవడమే" అన్నాడు శేఖరం.

అంతకంటే అతనికి తోచలేదు.

"మా నేర్చుకూ, దిక్కునూలిన వుత్సాహం అంది పద్మ.

శేఖరం మానదల్యుకోలేదు. "ఎంతకయిన ఇల్లు కాల్యకుంటామటే వెలివొచ్చి ప్రతిభుటి నే బిజువువాడంతటివాడు బోయాడు. ఎలాగేనా సాధించితే తప్ప అన్నాడు.

వారంరోజులు బాదుటే 'వై' వై వెళ్ళాడు. కానీ పిల్లలిద్దరికీనూడా టీచింగు పనికిరాలేదు, నచ్చలేదు. తేలిదన్న లెక్కలు ఇతనికి తెలివేకాదు. ఇతనిచ్చే లెక్కలు వాళ్ళ మేమరికే తెలికావు. గుంటూరు చాంతాళ్ళింటికే వాళ్ళ సాగే లెక్కలూ ఇంగీను సారావ్వి ఖులో చెప్పక తెలుసుకోకప్పేసే వేనా పిల్లలే అక్కలేదనేకారు. "మేం వాళ్ళ చదువుకుంటాం నాన్నా, ఇక వాంకం లేగా!" అంది వాళ్ళిమ్మాయి. కి కొంసాయంకాలం.

ఆ సాయంకాలమే శేఖరం ఇంట్లో సరికపద్మ హైదరాబాద్ నింబొచ్చిన ఇంట్లో అందించింది. డబ్బంతాపోయి పనిచేసే నిశ్చేంచేస్తానో చూసుకో అని ఆ నాని గుమాస్తామీదకోపంతో కనరు వోదా చూసుకున్నాడు.

"మీరు చెప్పిన ప్రకారం చేయించుకొనాని, వెంటనే బాబురాయ దానికాం. కాకాకేం తుదరనండుకు చింతిస్తున్నాను - పిటిషనుమాసి డెరెక్టరుగారు మీ డియిట్ మెంటుషీలు ఫుటర్ చెయ్యి. ఆరంబుచేకారు. ఆ ప్రకారం ఫుట్ చేకానుకు, వారంరోజులకే ఫైలు తిరిగొచ్చింది మీరువున్నది మీ స్వగ్రామమనిన్నీ ఆంట్లో అక్కడే మీరు ఎక్కడ కేంద్రంలో ఏకా లేకుండా పనిచేస్తారనీ కంపెనీ ఇంట్లో మనుషులచేత ఇబ్బందిలేకుండా వాళ్ళ నంత ఎక్కడ పనిచేయించుకోవడం నోటురాసి పిటిషను తిప్పేయమని చెప్పేకారు. కాగాపోగా, మీకు ఏదో చెయ్యాలి గాబట్టి ఇలా చేస్తున్నాను"

మీ ప్రాంచీ మేనేజరుగారు చెప్పి పోనునించీ కలవుపెట్టారు. వాళ్ళిమ్మాయి పెళ్ళికిట. నెల్లొళ్ళు నెలవుగనక డబ్బం ఏవి ఎలానూచెయ్యాలని, మీ వూర్లో వాడు గుమస్తా భనంజయరావ్ ప్రామిట్ చేస్తూ నారాయణగారి మంజూరుచేయించాం. నెలనంతరం నారాయణగారు బాయిసనదానికి వారికప్పు

(రెవ వ పేజీ చూసుకు

కెల్ట్రా

గర్భావస్థలోని మహిళలకు

కెల్ట్రా గర్భావస్థలోని మహిళలకు ఉపయోగపడే మందు. అన్ని రకాల గర్భావస్థలకు ఉపయోగపడుతుంది. ఏడాది 2-8-0

కెల్ట్రా వేబిరేటర్ చెజివాడ

జలగా - మనవి

(28-వ పేజీ తరువాయి)

అర్థస్య కేయందలేదు. అప్పటికి భద్రాచలంలో బోసుగారు రిటెన్చుతారు. ఆయన నూనే ఈయన్ని అక్కడ బాయివకనువి అరస్య అప్పడు పంపే యేర్పాటు చేశాము. మీరీవిషయం గుటుగావుంచుకొని ఈ పదిహేనుదాకా నింపాదిగా గడిపి వేయండి... మీ మామగార్నించి వు తిరాలు లేవు—వెంటనే బాబు వాయింది.

మర్నాడు శేఖరం చాలా మామరుగా కారాయణగా రింటికి వెళ్ళాడు. పిల్లలు వాళ్ళే దరువుకుంటున్నారు, తోకా తిమ్మ పిల్ల వై తప్ప రానివారు—

కారాయణగారి పలకరించారు—“నీకు క్రమం దుకవే వాళ్ళి నే చదువుకొ మన్నావోయ్.”

“అదేమండీ—?”

“నెల్లప్పుడీ మంచిది. — చూడు, అమ్మాయి వెళ్ళి రవు ఇంపై రెండువి స్థిర పడింది; నీకు తెలుసుగా, — ఎక్కడా మంచి నెయ్యి దొంకడం లేదు. మనిషిని పంపి తాను, మీ మామగారికి వు తిరం రాసి రెండు డబ్బాలు నెయ్యి జరిపిస్తుంటా! డబ్బు లెక్కానుకుందాం.”

“ఎప్పుటిండీ, ఇరవై రెండో తారీక్కా? ఓహో! చాలా టెమందిగా! అప్పటివంట మామగారొచ్చురండి!” అని మరీ వుపా దుగా ఇవతలికొచ్చాడు శేఖరం. ★

డిటెక్టివ్ నక్కయ్య

(43-వ పేజీ తరువాయి)

“అవాళ నాయంతం కూడా ఆటకే వెళ్ళానందా?”

“అవునయ్యా. అక్కడికే వెళ్ళా నంది. ఐతే ఇంకాస్త పెందరాళ్ళే బయల్దేరింది.”

“అట్లాగా—” అన్నాడు నక్కయ్య కళ్ళు పెద్దవిచేసి.

“అంటే— నేనెందుకురా అని కేక వేశాననుకో. నామాట వినకుండా, ‘ఆ కొండ రాళ్ళవై నుంచి అట్లా పోతాను’ అని వారి పోయింది” అన్నది ఆవు.

నక్కయ్య ‘వూహూ’ అని బయల్దేరేడు. ఆవు ఇల్లు దాటివచ్చి ఎదురుగా చూశాడు. ఫర్లాంగు దూరంలో కొండరాళ్ళు కనిపించినై.

నక్కయ్య అక్కడికి దారితీశాడు. ఆ రాళ్లన్నీ ఎక్కి పరిశీలించాడు. అవేమంత పెద్ద ఎత్తయిన రాళ్లు కావు. ఒకవేళ కాలుజారి క్రింద పడినా, చచ్చిపోయే ప్రమాదం లేదు. ఏమయినా నరేనని, నక్కయ్య ఆ రాళ్లవై కొంతనేపు తిరిగాడు. రాళ్లమధ్యలో ఒకవోట క్రిందగా కొంత ఇసుకా, ఆ ఇసుకకు వైగా చిన్న గుహలాగా ఏదో కనిపించింది. నెమ్మదిగా నక్కయ్య అక్కడికి దిగాడు. ఆ ఇసుకలో అతనికి జంతువులు నంచరించిన అడుగుజాడలు కనిపించినై, ఆగుహ లోకి పోదామనుకుని, ఆగి కాసేపు బయటనుంచే పరిశీలించాడు. ఏమీ అలిడికి వినిపించలేదు. నెమ్మదిగా చిన్నపిల్ల కూసినట్లు, కూశాడు. మళ్ళీ కూశాడు. ఈవారి కూత కాగానే అతనికి ఏదో మూలుగు వినవచ్చింది. ఆ మూలుగు నెమ్మదిగామారి ‘అయ్యో, అమ్మా, చచ్చిపోతున్నా... దాహం... దాహం’ అనేమాటలు వినవచ్చినై. నక్కయ్య ఆశ్చర్యపడి చూశాడు. ఇవి గుహలోంచి వస్తున్నై. నెమ్మదిగా గుహ పక్కగా కదిలిలోపలకు చూశాడు. ఎవరూ కనిపించలేదు.

“ఎవరది?” అన్నాడు నక్కయ్య బాలిగా.

“నేను బాబూ! ఒక మునలి పులిని, వార్ధక్యంచార కడలలేక ఇలా పడి పున్నాను. నాకు చావు కూడా నమీపిస్తున్నది. చేసే దిక్కులేదు. కాస్త నీళ్లుపోస్తావా నాయనా ను వెవ్వరి వో గాని— నీ పుణ్యం వుంటుంది” అని విన వచ్చింది.

నక్కయ్య వెంటనే ఏదో వూహించాడు — అటూ ఇటూ చూశాడు. గభాలున ఆ అడుగు

జాడలు పరిశీలించాడు. జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చూడగా, అవి ఒక్క జంతువుకు సంబంధించినవి కావు. చాలా జంతువులకు చెందినవి. ఆజాడలన్నీ గుహలోకే పోతున్నై. ఇంతాచూసి, నక్కయ్య ‘అమ్మా’ అని, నిట్టూర్పాడు కారణం ఏమిటంటే, ఆ అడుగుజాడలన్నీ గుహ లోకి వెళ్లినట్టే వున్నై కాని— తిరిగి వచ్చినట్టు ఒక్క జాడకూడా లేదు! దీన్నిబట్టి లోపల కెళ్లిన మృగాలన్నీ ఏమైనాయో నక్కయ్య వూహించాడు. ఇంతలో పులి మళ్ళీ మూలిగింది.

“తాతా! మూలగకు. నేను వెళ్లి నీళ్లు తెచ్చి నీ దాహం తీరుస్తా” అని నక్కయ్య, ఒక్క దూకున వెళ్లి రాజగారితో చెప్పేశాడు—

“దొరికాడు హంతకుడు, హారి వీసి ఎత్తులు మండిపోనూ” అని జరిగిన సంగతంతా విన్నవించాడు. మహారాజు మండిపోయి భటులతో బయల్దేరి, గుహలో జోరబడి ఆ పులిని బంధించాడు. ఇంతాచేస్తే అది ముసలి పులి కూడా కాదు— మాంచి బలిష్ఠమైన పెద్దపులి!

రాజగారి ఆజ్ఞ ప్రకారం, పులికి మరణిత్, విధించబడింది. చమ త్కారంగా ఈ పరిశోధన చేసి, పులిని పట్టిచ్చిన నక్కయ్య పౌర రక్షకశాఖ మంత్రిగా నియమింప బడ్డాడు! ★

ప్రకటన

బొంబాయిలో (Bombay) ఆంధ్ర ప్రతిక, సచిత్ర వారప్రతిక, భారతకులన వారి స్వంత భాషలపై విక్రయించు లకు Sri K. Jayaram, News Agent, Ramnivas, Bombay-19. వారిని 1-12-58 నుండి నియమించడం మొదలు.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతిక,
సుందరగూ-1.